

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/1008/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813211646
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Rizman
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7813211646.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu X.. Y. Y. a členov senátu X.. G. S. a Q.. Q. Z. v právnej veci žalobcu: V. D. W., s.r.o., V. XX, O. XX, H.: XX XXX XXX zastúpeného U. kanceláriou X.. U. D. s.r.o., S. XX, O., H.: XX XXX XXX proti žalovanému: Q. X., nar. XX.XX.XXXX, J.A. S. XXXX/XX, Y., t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom X.. B. B., vyšším súdnym úradníkom R. súdu Q., za účasti vedľajšieho účastníka W. združenie R., E. 9, O., H.: XX XXX XXX zastúpeného advokátskou kanceláriou Z., s.r.o. W., O., IČO: XX XXX XXX o zaplatenie X.XXX,XX eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č. k. 4C/2/2014-89 zo dňa 8.7.2014, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným nepriznáva.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania XXX,XX eura do X dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, rozhodol, že žiaden z účastníkov vo vzťahu žalobca a žalovaný nemá právo na náhradu trov konania a zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania XXX,XX eura, ktoré je povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Výrok o zamietnutí žaloby súd prvého stupňa právne odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 53 ods. 1, 5 až 14, § 54 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka.

Uviedol, že predmetom konania je nárok žalobcu proti žalovanému na zaplatenie X.XXX,XX eura s X,X % ročným úrokom z omeškania od X.X.XXXX do zaplatenia a trov konania. Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že dňa X.X.XXXX žalobca uzatvoril so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške X.XXX,XX eura. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v XX mesačných splátkach vo výške XX,XX eura v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. V súlade s ustanovením zmluvy poskytol žalobca žalovanému revolving dňa XX.X.XXXX vo výške X.XXX,XX eura, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v XX mesačných splátkach vo výške XX,XX eura v termínoch splatnosti podľa nového splátkového kalendára a ďalší revolving dňa XX.XX.XXXX vo výške X.XXX,XX eura, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v XX mesačných splátkach vo výške XX,XX eura v termínoch splatnosti podľa nového splátkového kalendára. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. XX, do okamžitej splatnosti úveru napokon zaplatil len sumu X.XXX,XX eura. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky č. XX o viac ako tri mesiace, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Žalovaný mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške X.XXX,XX eura dňa X.X.XXXX, túto

však sumu neuhradil ani čiastočne. V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka si žalobca uplatnil aj nárok na úrok z omeškania vo výške podľa nar. vl. č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom k prvému dňu omeškania.

Súd prvého stupňa konštatoval, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je vyhotovená na vopred pripravenom tlačive (formulári), po vyplnení základných údajov o žalovanom sú vyplnené údaje o predmete financovania úveru, splátkach, RPMN, počte splátok. Zo zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania dňa X.X.XXXX súd zistil, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške XX.XXX,XX Sk, mal vrátiť XX.XXX,XX Sk, zmluvná odmena za poskytnutie úveru bola dohodnutá na XX.XXX,XX Sk, ročná úroková sadzba revolvingu XX,XX %. V súlade s ustanovením zmluvy poskytol žalobca žalovanému revolving dňa XX.X.XXXX vo výške X.XXX,XX eura, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v XX mesačných splátkach vo výške XX,XX eura v termínoch splatnosti podľa nového splátkového kalendára a ďalší revolving dňa XX.XX.XXXX vo výške X.XXX,XX eura, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v XX mesačných splátkach vo výške XX,XX eura v termínoch splatnosti podľa nového splátkového kalendára.

Z prehľadu splátok k tejto zmluve podľa zistenia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalovaný zaplatil žalobcovi X.XXX,XX eura. Súd prvého stupňa poukázal na kartu klienta (čl. 8), podľa ktorej dňa XX.X.XXXX bol žalovanému poskytnutý revolvingový úver vo výške X.XXX,XX eura, pričom čiastka poskytnutá a vyplatená žalovanému bola vo výške XXX,XX eura a taký istý úver s tými istými podmienkami bol žalovanému poskytnutý aj XX.XX.XXXX. Súd prvého stupňa na základe uvedeného uzavrel, že žalobca reálne poskytol žalovanému sumu X.XXX,XX eura a X x po XXX,XX eura, spolu X.XXX,XX eura a žalovaný zaplatil žalobcovi X.XXX,XX eura, ktorú sumu považoval za dostatočnú. V zmluve zo dňa X.X.XXXX zistil neprijateľné podmienky najmä vo výške ročnej úroveňovej sadzby revolvingu (XX,XX %) a ročnej úroveňovej sadzbe úveru vo výške XX,XX %. V zmysle cit. zák. ustanovení Občianskeho zákonníka sú tieto dojednania, zrejme zahrnuté do zmluvy žalobcom, považoval za neprijateľné podmienky podľa § 53 ods. 6 OZ, ktoré sú podľa § 53 ods. 5 OZ neplatné a žalobca nemá nárok požadovať plnenia z týchto neprijateľných podmienok od žalovaného. Z týchto podstatných dôvodov žalobu zamietol.

O trovách konania medzi žalobcom a žalovaným súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a uzavrel, že žalobcovi, ktorý úspech nemal, nárok na náhradu trov konania nevznikol a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, nevznikli trovy konania.

O trovách medzi žalobcom a vedľajším účastníkom súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia z tarifnej hodnoty X.XXX,XX eura, čo predstavuje podľa § 10 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za jeden úkon právnej služby odmenu XX,XX eura, t. j. za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie vyjadrenia vo veci) sumu XXX,XX eura, režijný paušál 2x po X,XX eura a XX % DPH z odmeny a náhrady (t. j. zo sumy XXX,XX + XX,XX = XXX,XX eura) vo výške XX,XX eura, celkom v sume XXX,XX eura.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a žalobe v plnom rozsahu vyhovel, alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil dôvodmi podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a ust. § 205 ods. 2 písm. c), d) ods. 2 písm. f) O.s.p. V dôvodoch svojho odvolania poukázal na výklad ustanovení § 53 ods. 1, 6 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že závery súdu prvého stupňa ohľadne výšky odplaty a o tom, že dojednanie o výške odplaty má byť v rozpore s dobrými mravmi sú v rozpore s právnou úpravou účinnou ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Tvrdil, že výška odplaty za úver /t.j. úroku/ dohodnutá medzi účastníkmi konania bola v súlade s ustanovením § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z. z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Maximálna hodnota odplaty podľa daného ustanovenia a k dátumu, ktorý je dátumovo najbližší k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, a pre rovnaký typ spotrebiteľského úveru od XX.XXX,XX Sk do XXX.XXX,XX Sk bola XX,XX % a pre spotrebiteľské úvery do XX.XXX,XX Sk bola stanovená odplata vo výške XXX,XX % teda odplata za úver dohodnutý medzi stranami nebola vyššia ako uvedená maximálna výška. Žalobca považoval za pochybný postup súdu prvého stupňa, keď celú odplatu vyhlásil za neplatnú, lebo atribút neprimeranosti by vždy spĺňala len časť odplaty, nie však celá. Súd však ani len neuvádza, akú výšku odplaty považuje za primeranú. Uviedol, že nesprávnosť záverov súdu prvého stupňa spočíva v prvom rade v tom, že v určitej časti

rozpor s dobrými mravmi nejestvuje (čiže nie je daný dôvod neplatnosti uvádzaný súdom) a tiež v tom, že postup súdu je v rozpore s ustanovením § 497 a § 502 Obchodného zákonníka. Účastníci konania sa dohodli na odplatnom požíčaní peňažných prostriedkov, keďže zmluva o úvere je odplatnou zmluvou a na jej uzavretie je potrebná dohoda o podstatných náležitostiach, ktorými je dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky, stanovenie sumy týchto peňažných prostriedkov a záväzok dlžníka peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Samotné dojednanie o výške úrokov nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere.

Započítanie vzájomných pohľadávok - odplaty veriteľa za poskytnutie úveru (resp. revolvingu) oproti pohľadávke dlžníka na poskytnutie úveru (resp. revolvingu) považoval žalobca za dohodnutý spôsob plnenia záväzkov oboch zmluvných strán, ktorý nie je v neprospech dlžníka a je určito a jednoznačne definovaný v článku 10 zmluvy.

Prípustnosť predloženia pripojených listín odôvodnil žalobca ustanovením § 205a ods. 2 písm. b) a písm. d) Občianskeho súdneho poriadku. Jednoznačne totiž preukazujú nedostatky a vady v postupe súdu a jeho rozhodnutí. Žalobca ale tvrdí, že uvedené mal súd brať do úvahy ex offa, lebo to vyplýva z aplikácie príslušnej právnej normy (ktorá maximálnu výšku odplaty stanovila). Dôkazom je Prehľad maximálnej výšky odplaty za 1. štvrtrok 2008.

Žalobca zastával názor, že ohľadne písomnej formy zmluvy a mechanizmu ako zmluva o revolvingovom úvere vzniká, súd prvého stupňa uvádzal závery, ktoré nemajú oporu v súdnom spise. Tvrdenie, že oznámenie veriteľa o schválení úveru nie je podpísané zo strany dlžníka, že spolu s článkom 6 obsahuje odlišné údaje o úvere ako žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru v článku 5 je v rozpore so skutkovým stavom a s obsahom zmluvy, ktorá je podpísaná aj žalovaným. Vytýkal súdu prvého stupňa, že spôsob a mechanizmus vzniku zmluvy nevyhodnotil v súlade s tým, ako účastníci zmluvného vzťahu prejavili vôľu. S poukazom na ustanovenie § 44, § 44a až § 43c Občianskeho zákonníka a článok 2 bod 2.1 zmluvných dojednaní žalobca uviedol, že uvedené ustanovenie zmluvných dojednaní stanovuje spôsob, akým dôjde k uzatvoreniu zmluvy.

Oznámenie veriteľa o schválení úveru pritom vyjadruje potvrdenie prejavu vôle veriteľa (ktorý je formálne urobený už podpisom na zmluve). Podstata zmluvného vzťahu - výška úveru, počet splátok, úroková sadzba, celkové náklady sú obsiahnuté priamo v zmluve o revolvingovom úvere (bod 6) a sú zhodné s obsahom žiadosti o úver. Z hľadiska postupu konajúcich osôb je podľa žalobcu nesporné, že ich prejavy vôle sú v tomto smere kompatibilné a zhodne smerujú k založeniu toho istého zmluvného vzťahu a sú aj na tej istej listine, preto nesúhlasil s tvrdením súdu prvého stupňa, že zmluva účastníkov konania nemá písomnú formu.

Zdôraznil, že zmluvná sloboda účastníkov zmluvy ako základný princíp zmluvného práva zahŕňa nielen právo uzavrieť zmluvu s určitým obsahom, ale aj právo dohodnúť sa na mechanizme vzniku zmluvy, ako a čím bude zmluva tvorená a pod. Obsah zmluvy ako právneho úkonu je možné určiť aj odkazom na iné ustanovenia (typicky všeobecné podmienky, interný predpis v nejakej spoločnosti a pod.). Uvedené podporuje podľa žalobcu aj rozsudok NS ČR publikovaný v časopise Právni rozhledy, číslo 4, ročník 199 na str. 204, sp. zn. XCdon XXXX/XX a tiež rozsudok sp. zn. XX R. XXX/XXXX, uverejnený pod číslom 1/2003 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Žalobca napadol aj záver súdu prvého stupňa o tom, že v zmluve je RPMN uvedená neprehľadným, nejasným a nezrozumiteľným spôsobom a navyše v nižšej výške ako v skutočnosti je, čím porušuje ustanovenie § 4 ods. 2 písm. j), pričom svoje tvrdenie o nesprávnosti výšky RPMN ničím nezdôvodnil a nikde správnu výšku RPMN príp. spôsob výpočtu akým dospel k záveru, že RPMN uvedená žalobcom je nesprávna ani neuvádza.

Predmetom odvolania žalobcu bol aj výrok o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka z dôvodu, že nejde o trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka účelné vynaložené na bránenie práva. Uviedol, že vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa a teda sa prioritne predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Okrem toho združenia na ochranu spotrebiteľa majú možnosť využívať aj podporu ministerstva. Poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré rozhodujú tak, že ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí jeho trovy znášať samo z

vlastných prostriedkov. Uviedol, že odôvodnené právne zastupovanie môže byť len v mimoriadne obtiažných právnych veciach, v opačnom prípade sa javí, že činnosť združenia spočíva len vo vstupe do konania spolu so splnomocnením advokáta s cieľom dosiahnutia odmeny. Tým združenie namiesto toho, aby zastupovalo spotrebiteľa, vstupuje do konania už zastúpené právnym zástupcom, a to pravidelne vo všetkých konaniach a bez výnimky. Do konania vstupuje so zastúpením dokonca aj bez toho, aby poznalo obsah spisu, predkladá formalizované a obsahovo totožné kvázi - podania. Žalobca mal za to, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznaná náhrada trov právneho zastúpenia nemá oporu v žiadnom zákonom ustanovení a už vôbec nie v tom, že by išlo o účelne vynaložené náklady.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu vedľajší účastník uviedol k výške odplaty za poskytnutie úveru, že podľa údajov z web stránky Národnej banky Slovenska sa priemerná úroková miera za spotrebiteľské úvery poskytnuté obchodnými bankami so splatnosťou od 1 do X rokov za rok XXXX pohybovala na úrovni približne XX %, pritom výška ročnej úrokovej sadzby úveru podľa zmluvy účastníkov konania uvedená v časti X bola XX,XX% a poukázal na rozhodnutia súdov, ktoré takéto niekoľkonásobne vyššie úroky považovali za dohodnuté v rozpore s dobrými mravmi. K žalobcom namietaným priznaným trovám právneho zastúpenia vedľajší účastník uviedol, že v predmetnej veci ide o spotrebiteľský spor a vedľajší účastník je združením založeným práve na ochranu spotrebiteľa, pretože dodávateľ, v tomto prípade žalobca má ekonomickú i právnu nadvládu nad spotrebiteľom, keďže má väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb. Vedľajší účastník uviedol, že do konania vstúpil bez právneho zastúpenia, po posúdení veci sa rozhodol pre právne zastúpenie a je nepochybné, že jeho aktivita smeruje k zamedzovaniu vymáhania nezákonných plnení od spotrebiteľov. S poukazom na ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku zdôraznil, že ako účastník konania má právo dať sa zastúpiť zvoleným právnym zástupcom a v prípade úspechu (hlavného) účastníka, na strane ktorého stojí, mu patrí aj náhrada trov konania.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcu, ktoré bolo podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a), c), d), f) O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 132 O.s.p. a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie a na zistený skutkový stav aplikoval aj správne ust. právnych predpisov a tieto aj správne vyložil a nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil v zmluve o revolvingovom úvere dohodnutú zmluvnú odmenu za poskytnutie úveru a ročnú úrokovú sadzbu, lebo zmluva účastníkov konania o revolvingovom úvere bola uzavretá platne, odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Z citovaného zákonného ustanovenia § 4 ods. 1 je zrejmé, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, a to pod sankciou jej neplatnosti. Aby dodávateľ mohol požadovať celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vyžaduje sa, aby zmluva okrem písomnej formy obsahovala aj všetky náležitosti vyžadované ust. § 4 ods. 2. Je tomu tak preto, že pokiaľ zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v cit. ust. § 4 ods. 2, možno ju síce považovať za platnú, ak bol spotrebiteľovi na jej základe poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať, avšak úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V prejednávanej veci žalobca nepreukázal uzavretie zmluvy v písomnej forme. Za zmluvu totiž nemožno považovať žalobcom predložené vyplnené formulárové tlačivo označené ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere“, ktoré sa v spise nachádza na č.l. 4. Podľa jeho obsahu totiž ide v prvej fáze vzťahu účastníkov konania len o žiadosť vyplnenú spotrebiteľom dňa XX.X.XXXX, o ktorej mal žalobca iba rozhodnúť podľa vyhodnotenia jej obsahu. Ide teda o jednostranný úkon žalovaného. Na uvedenej žiadosti/zmluve sú v spodnej časti tlačiva údaje o schválenom revolvingovom úvere a podpis žalobcu zo dňa X.X.XXXX. Podľa obsahu Zmluvných dojednaní žalobcu, ktoré súdu doložil, proces uzavretia zmluvy predpokladal postup žalobcu - doručenie oznámenia o schválení úveru dlžníkovi - zmluvy o revolvingovom úvere (bod 2 Zmluvného dojednania). Žalobca v konaní však preukázal iba doručenie zosplatnenia úveru, nie však samotnej písomnej zmluvy o úvere. Pre platnosť písomnej formy pri takomto postupe chýba podpis žalovaného ako spotrebiteľa na jej písomnom vyhotovení. Za podpis zmluvy nemožno považovať jeho podpis na žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, ktorý tento opatril ešte pred vyhotovením písomnej zmluvy o úvere.

Za takejto situácie možno uzavrieť, že spotrebiteľská zmluva nebola vyhotovená písomne a neobsahovala náležitosti uvedené v ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., preto súd prvého stupňa považoval správne úver poskytnutý žalobcom za bezúročný a bez poplatkov a správne rozhodol, keď žalobu zamietol, lebo žalovanému bol poskytnutý úver reálne len vo výške X XXX,XX eura, ale v skutočnosti zaplatil viac ako poskytnutú istinu úveru, keďže na splátkach uhradil celkom X XXX,XX eura.

Odvolačný súd považuje za správne aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi.

Podľa § 93 ods. 2 až 4 O. s. p. v znení platnom do 31.12.2014 (v čase vstupu vedľajšieho účastníka do konania) ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vedľajšie účastníctvo je jednou z foriem spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. Vedľajší účastník je osoba odlišná od účastníka konania a konania sa nezúčastňuje preto, aby v ňom uplatňoval alebo bránil svoje právo, ale z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov konania (sporovej strane) buď preto, že má na tom právny záujem alebo ide o právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, v predmetnej veci ochrana práv spotrebiteľa.

Vedľajší účastník má podľa citovaných ustanovení zásadne rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania a jeho postavenie sa odvíja od účastníka, na ktorého podporu do konania vstúpil. Ide však výlučne o procesné práva a povinnosti, to znamená, že vedľajší účastník nemôže v konaní robiť úkony znamenajúce dispozíciu s konaním alebo predmetom konania (napríklad späťvzatie žaloby, zmena žaloby, uznanie nároku, uzatvorenie zmluvy a pod.), ani úkony, ktoré urobil sám účastník (napríklad späťvzatie odvolania podaného účastníkom). Keďže má vedľajší účastník zásadne rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, má tiež právo na náhradu nákladov, ak ním podporovaný účastník v spore zvíťazil a je povinný na náhradu nákladov popri účastníkovi, ktorému v spore pomáhal, zaplatiť náhradu nákladov víťaznému účastníkovi.

Trovami konania sú okrem iného aj trovy právneho zastúpenia, ak je zástupcom advokát (§ 137 O. s. p.). Nikomu, teda ani vedľajšiemu účastníkovi, nemožno uprieť právo na právnu pomoc advokáta zaručené čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Súd rozhodujúci o náhrade trov konania musí však vychádzať zo zásady účelnosti a priznať môže náhradu len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka) musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatňovaného nároku alebo, ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto nároku. Aj keď účastníci (prípadne vedľajší účastník) podľa príslušných ustanovení platného procesného poriadku má právo na náhradu trov konania, každý úkon alebo každé platenie trov je potrebné posudzovať samostatne.

V posudzovanej žalobca uplatnil proti žalovanému právo žalobou, ktorá došla súdu prvého stupňa dňa XX.XX.XXXX. Podaním doručeným súdu prvého stupňa XX.X.XXXX oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného Spotrebiteľské združenie R., E. 9, O., ktoré je podľa stanov združenia zo dňa XX.X.XXXX potvrdených Ministerstvom vnútra SR združením na ochranu práv spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom jeho vstup do konania z vlastného podnetu združenia umožňuje ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka a vyjadrenie vedľajšieho účastníka vo veci samej doručil súd prvého stupňa žalobcovi a žalovanému. Účastníci konania vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného nenamietali.

Vedľajší účastník, ktorému súd prvého stupňa doručil žalobu s prílohami, v podaní zo dňa XX.X.XXXX uviedol, že zmluva o úvere účastníkov konania obsahuje neprijateľné podmienky, že medzi účastníkmi konania nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, poukázal na to, že aj v prípade, ak by bola zmluva platne uzavretá, neobsahuje zákonom stanovené náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a preto je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

Súd prvého stupňa návrh žalobcu zamietol ako nedôvodný, pričom svoje rozhodnutie založil aj na dôvodoch, ktoré uviedol vo vyjadrení vedľajší účastník. Je preto nepochybné, že vstup vedľajšieho účastníka na strane žalovaného a jeho vyjadrenie vo veci samej boli účelnými úkonmi, pretože upriamil pozornosť konajúceho súdu na skutočnosti rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku. Odvolací súd zastáva názor, že pôsobenie vedľajšieho účastníka v tomto konaní bolo účelné a efektívne, jeho procesné úkony mali významný vplyv na ďalší priebeh konania a preto mu prináleží právo na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania medzi žalobcom a žalovaným rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému trovy tohto odvolacieho konania nevznikli.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 3 a § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi, ktorý nebol v odvolacom konaní úspešný, uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy právneho zastúpenia vo výške XXX,XX eura podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) odmenu vo výške XX,XX eura, režijný paušál X,XX eura a XX% DPH z odmeny a náhrady (zo sumy XX,XX eura) vo výške XX,XX eura. Priznané trovy odvolacieho konania je žalobca povinný uhradiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka (§ 149 ods. 1 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.